

Bruxelles, 11. studenoga 2022.
(OR. en)

14495/22

SOC 614
EMPL 420
ANTIDISCRIM 112

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada – <i>odobrenje</i>

Za delegacije se u prilogu nalazi Nacrt zaključaka Vijeća o uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada, koji je pripremilo predsjedništvo. O Nacrtu zaključaka raspravljalo se tijekom dvaju sastanaka Radne skupine za socijalna pitanja i o njemu je provedeno neformalno pisano savjetovanje s delegacijama (ST 14058/22). Tekst naveden u Prilogu odražava tekst o kojem su delegacije postigle dogovor u okviru tog neformalnog pisanog savjetovanja, pri čemu se razlikuju samo brojevi točaka, koji su prilagođeni redoslijedu.

Odbor se poziva da potvrdi dogovor postignut na razini Radne skupine i priloženi nacrt zaključaka proslijedi Vijeću (EPSCO) radi odobrenja na sastanku 8. prosinca 2022.

Nacrt zaključaka Vijeća

o uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada

UVAŽAVAJUĆI DA:

1. Europska unija temelji se na vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode i poštovanja ljudskih prava i predana je borbi protiv diskriminacije, među ostalim diskriminacije na temelju invaliditeta, kako je utvrđeno u Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Povelji o temeljnim pravima. EU je također predan poticanju visoke razine zaposlenosti.
2. Europski stup socijalnih prava, koji su 2017. zajedno proglasili Europski parlament, Vijeće i Komisija, navodi da svi imaju pravo na jednake mogućnosti (3. načelo), na aktivnu potporu zapošljavanju (4. načelo), na zdravo, sigurno i dobro prilagođeno radno okruženje i zaštitu podataka (10. načelo) te na pristup osnovnim uslugama (20. načelo). U europskom stupu socijalnih prava navodi se i da osobe s invaliditetom imaju pravo na potporu dohotku koja im omogućuje dostojan život, usluge koje im omogućuju sudjelovanje na tržištu rada i u društvu te radno okruženje prilagođeno njihovim potrebama (17. načelo). U Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava od 4. ožujka 2021. utvrđena su tri nova glavna cilja koja EU treba ostvariti do 2030.: povećati zaposlenost, povećati sudjelovanje u osposobljavanju i smanjiti broj osoba izloženih riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Čelnici i čelnice EU-a te su glavne ciljeve pozdravili u Izjavi iz Porta i na sastanku Europskog vijeća održanome u lipnju 2021. U Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava ujedno se prepoznaje doprinos osoba s invaliditetom postizanju ciljeva za 2030., među ostalim predlaganjem novog glavnog pokazatelja u pregledu socijalnih pokazatelja koji se odnosi na razliku u zapošljavanje na temelju invaliditeta.

3. EU i njegove države članice stranke su Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Velika većina država članica također je ratificirala njezin Fakultativni protokol, koji je 13. prosinca 2006. usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda. Članak 27. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom sadržava pravo osoba s invaliditetom na rad na ravnopravnoj osnovi s drugima na otvorenom i uključivom tržištu rada¹.
4. Direktivom 2000/78/EZ utvrđen je opći okvir za borbu protiv diskriminacije na različitim temeljima, među kojima je i invaliditet, u vezi sa zapošljavanjem i obavljanjem zanimanja, kako bi se u državama članicama ostvarila primjena načela jednakog postupanja. Osiguravanje jednakog pristupa zapošljavanju, osiguravanje razumne prilagodbe na radnom mjestu i borba protiv diskriminacije na temelju invaliditeta ključne su mjere za poticanje uključivog i održivog zapošljavanja osoba s invaliditetom.
5. Direktivom 2019/882 (Europski akt o pristupačnosti), donesenom 2019., zahtijeva se pristupačnost određenih proizvoda i usluga koji se stavljaju na europsko tržište, čime se osobama s invaliditetom olakšava neovisan život i omogućuje se uključivije društvo i tržište rada.

¹ Tumačenje članka 27. izneseno je u Općoj napomeni br. 8 o pravu na rad i zapošljavanje, koju je 9. rujna 2022. objavio Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom.

6. Europska komisija obvezala se uspostaviti Uniju ravnopravnosti, a važan doprinos takvoj uniji daje Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030., koju je Komisija donijela 3. ožujka 2021. Tom se strategijom želi poboljšati kvaliteta života osoba s invaliditetom u EU-u i izvan njega, a pritom se podupiru provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i načela europskog stupa socijalnih prava. Strategijom se također želi potaknuti pristup kvalitetnim i održivim radnim mjestima, i u njoj se ističe da je zaposlenje najbolji način za osiguravanje ekonomske neovisnosti i socijalne uključenosti. Sadržava i poziv državama članicama da, među ostalim, do 2024. utvrde ciljeve za povećanje stope zaposlenosti osoba s invaliditetom i smanjenje razlika u stopi zaposlenosti između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta kako bi se doprinijelo postizanju glavnog cilja zapošljavanja do 2030. predloženog u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava.
7. U svojim zaključcima iz lipnja 2021. Vijeće je pozdravilo i podržalo Komisijinu Strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. i pozvalo države članice da, među ostalim, nastave razvijati i ažurirati svoje nacionalne strategije i politike za provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, prema potrebi u skladu sa Strategijom.
8. Paket mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom, vodeća inicijativa u okviru Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. sadržava skup nezakonodavnih mjera (uključujući smjernice i primjere pozitivnih mjera) čiji je cilj poboljšanje rezultata osoba s invaliditetom na tržištu rada. Obuhvaća šest područja djelovanja: jačanje kapaciteta službi za zapošljavanje i integraciju, promicanje perspektiva zapošljavanja putem pozitivne diskriminacije i borbe protiv stereotipa, osiguravanje razumne prilagodbe na radnom mjestu, zadržavanje osoba s invaliditetom na radnom mjestu, sprečavanje invaliditeta povezanog s kroničnim bolestima, osiguravanje programa profesionalne rehabilitacije u slučaju bolesti ili nesreća i istraživanje kvalitetnih radnih mjesta u okviru zaštićenog zapošljavanja i načina ulaska na otvoreno tržište rada.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

9. Postoji znatna razlika između stope zaposlenosti osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta (razlika od 24,2 postotna boda, 50,8 % za osobe s invaliditetom u odnosu na 75 % za osobe bez invaliditeta²). Situacija je još teža za žene s invaliditetom, od kojih je zaposleno samo 48,3 %, u usporedbi s 53,9 % muškaraca s invaliditetom³. Stopa nezaposlenosti osoba s invaliditetom u EU-u iznosi 17,1 %, u usporedbi s 10,2 % osoba bez invaliditeta, a stopa aktivnosti osoba s invaliditetom iznosi samo 61,0 %, u usporedbi s 82,3 % za osobe bez invaliditeta. Osobe s invaliditetom suočavaju se s većim poteškoćama u pronalasku zaposlenja i stoga je vjerojatnije da će postati dugotrajno nezaposlene ili neaktivne. Kada su zaposlene, osobe s invaliditetom često rade u okviru zaštićenog zapošljavanja, a ne na otvorenom tržištu rada⁴, ili na radnim mjestima na kojima je potrebna niža razina kvalifikacija i koja su slabije plaćena (što dokazuje razlika od 16 % u prosječnim godišnjim plaćama) i na manje sigurnim radnim mjestima s manjim pristupom mogućnostima za osposobljavanje, zbog čega su izložene većem riziku od siromaštva unatoč zaposlenju. Osim toga, kriza uzrokovana bolešću COVID-19 nerazmjerno je pogodila osobe s invaliditetom i u mnogim slučajevima otežala njihovo sudjelovanje na tržištu rada, primjerice zbog nedovoljne dostupnosti rješenja za rad na daljinu.
10. Poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na kvalitetnim radnim mjestima ključno je za osiguravanje uključivog tržišta rada koje dobro funkcionira. U trenutačnom kontekstu demografskog pada i nedostatka radne snage i vještina, iskorištavanje potencijala osoba s invaliditetom ujedno je i način postizanja više ukupne stope zaposlenosti, u skladu s ciljem u pogledu zapošljavanja utvrđenim u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava. To je relevantno i u kontekstu zelene i digitalne tranzicije, koje osobama s invaliditetom nude nove mogućnosti zapošljavanja.

² Izvor podataka: Eurostat. Europska komisija (2021.): [Europski komparativni podaci o strategiji Europa 2020.](#)

³ Izvor podataka: Indeks rodne ravnopravnosti za 2021., [Europski institut za ravnopravnost spolova \(europa.eu\).](#)

⁴ Europska komisija i Skupina na visokoj razini za pitanja invaliditeta (2016.): Osmo izvješće skupine na visokoj razini za pitanja invaliditeta o provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom.

11. Za osobe s invaliditetom sudjelovanje na tržištu rada i pristup kvalitetnim radnim mjestima posebno su važni kao sredstva za ostvarivanje socijalne uključenosti i financijske neovisnosti. Međutim, osobe s invaliditetom, osobito žene, i dalje se suočavaju s nizom prepreka u pristupu otvorenom tržištu rada i zadržavanju formalnog zaposlenja. Te se prepreke odnose i na potražnju (npr. diskriminacija, stigmatizacija, pogrešne predodžbe o trošku prilagodbe radnog mjesta i pružanja razumne prilagodbe, pogrešne predodžbe o produktivnosti, nedostatak informacija ili svijesti o dostupnoj potpori) i na strani ponude (npr. razina obrazovanja i vještina, potreba za personaliziranom potporom, među ostalim u potrazi za poslom i strah od stigmatizacije), kao i na kontekstualne i institucionalne čimbenike (diskriminacija osoba s invaliditetom, prepreke u pristupu na ravnopravnoj osnovi s drugima, što uključuje pristup osnovnim uslugama poput prijevoza i pristup izgrađenom okolišu i digitalnom okružju, te nemogućnost da radnici s invaliditetom zadrže pristup naknadi za invaliditet ako su zaposleni).
12. Osobe s invaliditetom vrlo su raznolika i heterogena skupina. Ponekad se suočavaju s višestrukim oblicima diskriminacije, a neki imaju složene potrebe, što zahtijeva personalizirani pristup i potporu prilagođenu konkretnim individualnim situacijama. Kako bi se osobe povezalo s primjerenim radnim mjestima, potrebno je procijeniti potrebe svakog pojedinca, među ostalim s obzirom na njihov invaliditet, potrebnu potporu na radnom mjestu, izgleda za razvoj karijere i potrebe za socijalnom potporom. S obzirom na to pozornost bi trebalo posvetiti i osobama u ranjivom položaju, uzimajući u obzir perspektivu rodne ravnopravnosti i međusektorsku dimenziju. Uključivo obrazovanje i primjerene socijalne usluge, učinkovite službe za zapošljavanje, uključujući pozitivnu diskriminaciju, razumna prilagodba na radnom mjestu, profesionalna rehabilitacija i zaštićeno zapošljavanje važni su čimbenici koji imaju ulogu u osiguravanju da osobe s invaliditetom mogu pristupiti otvorenom tržištu rada i na njemu sudjelovati.

13. Socijalne usluge trebalo bi upotrijebiti kao alat za aktivno uključivanje jer je odgovarajući pristup kvalitetnim, uključivim i pristupačnim socijalnim uslugama osnovni preduvjet za omogućivanje aktivnog sudjelovanja osoba s invaliditetom na tržištu rada. Osobama s invaliditetom trebalo bi ponuditi personalizirano pružanje usluga socijalnog uključivanja, kao što su savjetovanje, mentorstvo, socijalni rad i potpora, kako bi prevladale svoju nepovoljnu socijalnu situaciju, povećale svoju zapošljivost i pronašle zaposlenje. Osim toga, kada je to potrebno za osiguravanje jednakog pristupa zapošljavanju, trebale bi biti dostupne mjere i usluge potpore koje su prilagođene pojedincima, poput osobne asistencije, prijevoza i usluga tumačenja. Službe za zapošljavanje trebale bi pružati potporu kao što su usmjeravanje i savjetovanje, posredovanje pri zapošljavanju, ergodijagnostika, prekvalifikacija, profesionalno usmjeravanje te suradnja s poslodavcima i školama, posebno lokalnim poslodavcima i školama koje pružaju obrazovanje osobama s invaliditetom. Treba sustavno podupirati razvoj službi za zapošljavanje i integraciju kako bi imale odgovarajuće kapacitete i financijska sredstva.
14. Kako bi se poboljšali rezultati osoba s invaliditetom na tržištu rada, potrebno je promicati sinergiju i suradnju među svim relevantnim službama, pružateljima usluga i akterima, što uključuje zdravstvene usluge i usluge rehabilitacije, socijalne usluge, službe za zapošljavanje, poslodavce, socijalne partnere, nevladine organizacije, organizacije osoba s invaliditetom, organizacije pacijenata, škole i općine. Osobito je važno i sudjelovanje dionika na regionalnoj i lokalnoj razini.
15. Socijalna ekonomija dopunjava djelovanje država članica u području pružanja kvalitetnih socijalnih usluga i stoga ima ključnu ulogu u olakšavanju sudjelovanja osoba s invaliditetom u društvu i na tržištu rada. Socijalna poduzeća pogotovo mogu promicati aktivno građanstvo i izvrstan su primjer „gospodarstva u interesu građana”. Nude mogućnosti za usavršavanje, čime osobama s invaliditetom pružaju potporu u pripremi za otvoreno tržište rada i sudjelovanju na njemu. Kako bi se promicalo sudjelovanje osoba s invaliditetom na tržištu rada, važno je poticati socijalna poduzeća i u potpunosti iskoristiti njihov potencijal da djeluju kao mostovi za prelazak s kvalitetnog zaštićenog zapošljavanja na otvoreno tržište rada.

16. Pristup otvorenom tržištu rada za osobe s invaliditetom trebalo bi promicati različitim alatima, kao što su financijski doprinosi poslodavcima, porezni odbici, poticaji za zapošljavanje i kvote. Mnoge države članice uspostavile su sustav kvota kojim poslodavce obvezuju da zaposle minimalan udio osoba s invaliditetom ili da snose novčane troškove, npr. u obliku kazne. Izazov osiguravanja učinkovitosti sustava kvota leži u pronalaženju ravnoteže između motiviranja poslodavaca za snošenje potencijalnih dodatnih troškova zapošljavanja osoba s invaliditetom i novčanih troškova koji proizlaze iz neispunjavanja kvote. Zapošljavanje bi također trebalo promicati suzbijanjem stereotipa i pogrešnih predodžbi, poput onih o administrativnim troškovima, odsutnosti i ograničenoj učinkovitosti, kao i informiranjem poslodavaca o dostupnoj potpori, promicanjem razmjene primjera dobre prakse, nagradama za raznolikost itd. Prelazak iz gospodarske neaktivnosti na zapošljavanje trebalo bi poduprijeti uključivim sustavima socijalne sigurnosti i on ne bi trebao dovesti do smanjenja naknada za invaliditet kojima se nadoknađuju dodatni troškovi života povezani s invaliditetom.
17. Prakse kao što su prilagodba radnih mjesta i organizacija radnog vremena, npr. putem rada u nepunom radnom vremenu, vrlo su učinkovite za uključivanje osoba s invaliditetom na otvoreno tržište rada. Tijekom pandemije bolesti COVID-19 porasla je primjena fleksibilnih oblika rada, posebno rada na daljinu. Te bi prakse i općenito upotrebu pristupačnih i uključivih informatičkih rješenja i alata trebalo promicati kao sredstvo za iskorištavanje potencijala osoba s invaliditetom i doprinos stvaranju radnih uvjeta povoljnijih za ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom. Poslodavcima, posebno malim i srednjim poduzećima, trebalo bi, kada im je potrebna, pružiti potporu u nastojanjima da unaprijede svoje prakse i organizaciju rada. Ključno je da poslodavci dobiju potporu, uključujući onu financijsku, za osiguravanje razumne prilagodbe na radnom mjestu i kod kuće u slučaju rada na daljinu te za nabavu potrebne opreme, kao što su pristupačni i uključivi komunikacijski alati, tehnološka rješenja i softver. Također bi trebalo osigurati odgovarajuće zdravstvene i sigurnosne uvjete.

18. Važno je da osobe s invaliditetom imaju pristup sveobuhvatnim uslugama rehabilitacije kojima se podupire njihovo sudjelovanje na tržištu rada, doprinosi sprečavanju psiholoških problema i socijalne isključenosti, podupire strukovno obrazovanje i osposobljavanje i potiče razvoj vještina, uključujući informatičke vještine. Kako bi se osiguralo učinkovito i pravodobno pružanje tih usluga, potrebno je promicati veze i sinergije među službama za zapošljavanje, zdravstvo, socijalnu rehabilitaciju i radnu rehabilitaciju, među ostalim uvođenjem upravljanja pojedinačnim slučajevima. Rezultati sveobuhvatne rehabilitacije, koja bi dovela do povećane radne sposobnosti s ciljem pronalaženja kvalitetnog zaposlenja, mogli bi se uzeti u obzir prije donošenja odluka o odobravanju invalidske mirovine.
19. Uredbom o Europskom socijalnom fondu plus (ESF+) nastoji se promicati uključivanje osoba s invaliditetom u društvo na ravnopravnoj osnovi s drugima i podupiru se naponi koje države članice ulažu u provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Nadalje, cilj je fonda ESF+ promicanje zapošljavanja aktivnim intervencijama kojima se omogućuje uključivanje na tržište rada, posebno mladih, dugotrajno nezaposlenih osoba, skupina u nepovoljnom položaju i neaktivnih osoba te promicanjem samozapošljavanja i socijalne ekonomije. Fond ESF+ usto bi trebao doprinijeti osiguravanju pristupačnosti za osobe s invaliditetom kako bi se unaprijedilo njihovo uključivanje na tržište rada te u obrazovanje i osposobljavanje i time povećala njihova uključenost u sva područja života.

20. Na Konferenciji o integraciji osoba s invaliditetom na tržište rada, koju je češko predsjedništvo organiziralo u Pragu 20. i 21. rujna 2022. i na kojoj je Komisija predstavila europski Paket mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom, potvrđena je važnost šest glavnih područja tog paketa. Sudionici konferencije istaknuli su važnost povećanja broja osoba s invaliditetom na tržištu rada. Među ostalim, naglasili su i potrebu da se osobama s invaliditetom pruže mogućnosti za strukovno osposobljavanje, s naglaskom na informatičkim vještinama, što uključuje služenje digitalnim tehnologijama. S obzirom na rasprave održane na konferenciji, jasno je da bi trebalo prepoznati raznolikost potreba osoba s invaliditetom i na odgovarajući način uzeti u obzir njihovu motivaciju. Mjere iz navedenog paketa u prvom su redu usmjerene na poslodavce. Na konferenciji je stoga potvrđena važnost podupiranja poslodavaca na otvorenom tržištu u njihovim nastojanjima da zaposle i zadrže osobe s invaliditetom. Istodobno treba prepoznati i promicati ulogu koju poslodavci na zaštićenom tržištu rada i socijalna poduzeća imaju u podupiranju postupnog uključivanja i prelaska na otvoreno tržište rada.
21. Ovi se zaključci temelje na dosadašnjem radu i političkim obvezama Europskog parlamenta, Vijeća, Komisije i relevantnih dionika u tom području, a među ostalim i na dokumentima navedenima u Prilogu.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NACIONALNIM NADLEŽNOSTIMA I UZIMAJUĆI U OBZIR NACIONALNE OKOLNOSTI:

22. provedu relevantne smjernice i mjere uključene u Paket mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom, koji je Komisija predložila u suradnji s Platformom za pitanja invaliditeta i socijalnim partnerima, i podupru, kada je to relevantno, provedbu Akcijskog plana za socijalnu ekonomiju predstavljenog 9. prosinca 2021.;
23. osmisle metode upravljanja slučajevima kako bi se osobama s invaliditetom pružila potpora na putu prema otvorenom tržištu rada, uključujući blisku suradnju između službi za zapošljavanje, organizacija osoba s invaliditetom, zdravstvenih službi, ustanova socijalne sigurnosti, socijalnih službi i službi za profesionalnu rehabilitaciju;
24. podupru mjere kojima se osigurava sprečavanje rizika na radnom mjestu za osobe s invaliditetom, posebno u području zdravlja i sigurnosti te svih oblika diskriminacije ili zlostavljanja;
25. iskoriste potencijal socijalnih poduzeća koja posjeduju stručno znanje o integraciji i kombiniranju socijalnih i poduzetničkih pristupa kako bi poduprle uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada;
26. uspostave i ojačaju mreže regionalne suradnje koje uključuju sve dionike i aktere koji imaju ulogu u promicanju zapošljavanja osoba s invaliditetom;
27. osmisle učinkovite i djelotvorne sustave i poticaje kako bi se poslodavce na otvorenom tržištu rada potaknulo na zapošljavanje osoba s invaliditetom i time smanjila razlika u plaćama između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta, poštujući pritom autonomiju socijalnih partnera;

28. promiču i podupiru zapošljavanje osoba s invaliditetom u javnom sektoru, među ostalim osiguravanjem pristupačnih i uključivih radnih mjesta;
29. podupiru strukovno obrazovanje i osposobljavanje osoba s invaliditetom, uzimajući u obzir tehnološki napredak u razvoju njihovih informatičkih vještina;
30. potaknu digitalne stručnjake na razvoj vještina u području pristupačnosti kako bi digitalni proizvodi i usluge postali pristupačni osobama s invaliditetom, što bi dovelo do uključivijih radnih mjesta;
31. razmotre redovito (ponovno) ocjenjivanje rezultata sveobuhvatne rehabilitacije osoba s invaliditetom u smislu njihove radne sposobnosti prije eventualnog odobravanja invalidskih mirovina, među ostalim osobama s invaliditetom koje su zaposlene;
32. olakšaju prijelaz osoba s invaliditetom iz socijalne i profesionalne rehabilitacije na tržište rada, među ostalim tako da uspostave sustav koji odgovara potrebama pojedinaca za sudjelovanjem na tržištu rada i radnom rehabilitacijom;
33. promiču primjenu svih dostupnih alata, a posebno profesionalnog usmjeravanja, procjene radne sposobnosti i osposobljavanja za razumnu prilagodbu kako bi se utvrdile konkretne potrebe osoba s invaliditetom u cilju olakšavanja njihova zapošljavanja na otvorenom tržištu rada;
34. nastoje osigurati da politike socijalne zaštite učinkovito doprinose olakšavanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, među ostalim, prema potrebi, putem nadoknade dodatnih troškova povezanih s invaliditetom, čak i za zaposlene osobe, i istodobno osiguraju dostojan životni standard i svu potrebnu potporu osobama koje se nalaze izvan tržišta rada i ondje će ostati;

35. iskoriste dostupne instrumente financiranja sredstvima EU-a, posebno fond ESF+, za potporu uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada, npr. poboljšanjem pristupačnosti i uključivosti usluga zapošljavanja i profesionalnog usmjeravanja te promicanjem integriranih načina uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada;
36. razmotre politike u svim područjima obuhvaćenima Strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. u cilju podupiranja odgovora država članica na pozive koji su im upućeni u okviru te strategije. Ti se pozivi odnose na:
- utvrđivanje, do 2024., ciljeva za povećanje stope zaposlenosti osoba s invaliditetom i smanjenje razlika u stopi zaposlenosti između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta kako bi se doprinijelo postizanju glavnog EU-ova cilja zapošljavanja do 2030. predloženog u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava;
 - jačanje kapaciteta službi za zapošljavanje u pogledu osoba s invaliditetom i poboljšanje suradnje sa socijalnim partnerima i organizacijama osoba s invaliditetom u tu svrhu;
 - olakšavanje samozapošljavanja i poduzetništva, među ostalim za osobe s intelektualnim i psihosocijalnim teškoćama, pružanjem potpore u pravnim i poslovnim pitanjima, među ostalim upotrebom financijskih sredstava EU-a;
 - utvrđivanje ciljeva za sudjelovanje odraslih osoba s invaliditetom u učenju s ciljem povećanja njihova sudjelovanja te osiguravanje da se nacionalnim strategijama za vještine obuhvate posebne potrebe osoba s invaliditetom kako bi se doprinijelo postizanju cilja iz Programa vještina i Akcijskog plana za provedbu stupa socijalnih prava;
37. pomognu u provedbi i širenju, prema potrebi, očekivanih rezultata Paketa mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom na nacionalnoj razini i među svim relevantnim akterima kako bi se maksimalno povećao učinak te inicijative.

POZIVA KOMISIJU DA:

38. nastavi pratiti situaciju osoba s invaliditetom u području zapošljavanja, obrazovanja i osposobljavanja, siromaštva i socijalne isključenosti, među ostalim u kontekstu europskog semestra. Posebnu bi pozornost trebalo posvetiti ženama s invaliditetom i, u mjeri u kojoj je to moguće, osobama koje se suočavaju s višestrukim oblicima diskriminacije;
39. podupire i prati provedbu inicijativa utvrđenih u Paketu mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom;
40. podupire i prati provedbu relevantnih mjera utvrđenih u Akcijskom planu za socijalnu ekonomiju koje su u njezinoj nadležnosti;
41. podupire i olakšava uzajamno učenje i razmjenu primjera dobre prakse u području uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada;
42. postojećim programima podupire obrazovanje i osposobljavanje osoba s invaliditetom, osobito u području digitalizacije;
43. pomogne u širenju praktičnih alata i smjernica iz Paketa mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom;

44. nastavi podupirati rad Platforme za pitanja invaliditeta kako bi se olakšala provedba Strategije o pravima osoba s invaliditetom i promicala razmjena među svim dionicima na europskoj razini.

POZIVA ODBOR ZA ZAPOSŁJAVANJE I ODBOR ZA SOCIJALNU ZAŠTITU DA:

45. nastave uzimati u obzir područje uključivanja osoba s invaliditetom pri praćenju zapošljavanja i društvenog razvoja u EU-u, u suradnji s Komisijom.
-

Referentni dokumenti

1. Međuinstitucijski dokumenti EU-a

Europski stup socijalnih prava

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_hr.pdf

Europski sastanak na vrhu o uključivanju 2020.: [Izjava predstavnika država članica EU-a o interesima osoba s invaliditetom](#)

Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski plan za socijalnu ekonomiju (14890/21 + ADD 1)

2. Zakonodavstvo EU-a

Direktiva 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 2.12.2000., str. 16–22.)

Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70–115.)

Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75.)

3. Vijeće Europske unije

Odluka Vijeća od 26. studenoga 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice

Zaključci Vijeća o strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030.
(9749/1/21 REV 1)

Zaključci Vijeća o jačanju primjene Povelje o temeljnim pravima (6795/21)

Zaključci Vijeća o [poboljšanju zapošljavanja osoba u ranjivom položaju na tržištu rada](#)
(14646/19)

[Zaključci Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom](#) (SL C 192, 7.6.2019., str. 18–22.)

Zaključci Vijeća o ekonomiji dobrobiti (13432/19)

Zaključci Vijeća o potpori za provedbu Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010.–2020. (11843/11)

4. Europska komisija

Komunikacija Komisije (COM(2010) 636 final): Europska strategija za osobe s invaliditetom 2010.–2020.

Radni dokument službi Komisije (SWD(2020) 291 final): Evaluacija Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010.–2020.

Komunikacija Komisije (COM(2021) 101 final): Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030.

Komunikacija Komisije: Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski plan za socijalnu ekonomiju (2021.)

Aksijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

5. Europski parlament

Rezolucija EP-a o jednakom postupanju pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja u svjetlu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom

6. Ujedinjeni narodi

Glavna skupština UN-a, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom: rezolucija koju je Opća skupština donijela 24. siječnja 2007., A/RES/61/106, dostupna na:

<https://www.refworld.org/docid/45f973632.html>
